

Tv-napló

A vers dicsérete

Arany János egyik tanulmányában azt írja, „a költészet ünnepe a léleknek”, s hasonlóval Csorba Győző egyik könyvének címében is találkozunk: A szó ünnepe. Valóban az, meghitt pillanat a napok sodrában, amikor önfeledten mondunk magunk elé régi verssorokat, s már nem is a szavak közvetlen jelentése fontos, hanem a mögöttük élő sejtelem, mert ki fejt meg a titkát az „ó lassan szállj és hosszan énekelj” titkának, s az Üllői úti fákra az is emlékezik, aki talán soha nem járt arrafelé.

A vers iránti érdeklődés az utóbbi években, évtizedekben megcsappant, elveszítette régi tekintélyét, szerepét, egyre kevésbé van jelen mindennapjainkban. Valamikor a fiatal lányok díszes küllemű könyvecskébe másolták le azokat a verseket, amelyek közel álltak szívükhöz. Rájuk emlékezett Szerb Antal, amikor 1944-ben, történelmünk egyik mélypontján kiadta nevezetes Száz vers című gyűjteményét, egybegyűjtve a világirodalom száz, számára legkedvesebb versét, útravalóul és vigaszul a nehéz esztendőkhöz. Az antológiának váratlan sikere volt, hamarosan újabb kiadására is szükség lett.

De a háborús évek után a vers árfolyama zuhanni kezdett, amiben nyilván része volt Révai értetlen irodalompolitikájának is, midőn a versben a napi politika agitációs eszközt látták, s úgy gondolták, egy vers szolgálhatja a begyűjtést vagy az adófizetési morált is. A vers ellenállt ennek a szándéknak, bár éppenséggel adott történelmi időszakban a napi feladat sem idegen tőle, ezért hathatott elementáris erővel Petőfi Nemzeti dal-a, a Talpra magyar, ami egybefolyt 1848. március 15-ével. S így járt kézzől kézre az elmúlt évtizedek egyik nagy költeménye, ilyen verse, az Egy mondat a zsarnokságról, míg végre hivatalosan is megjelenhetett s közkinccs lett belőle.

Közben a vers iránti vonzalom mégiscsak csökkent, s most a televízióban Alföldy Jenő sorozata igyekszik visszaadni rangját, joggal megillető tisztességét. A szombat esténként elhangzó Vers mindenkinék megmaradt, ezt egészíti ki A hónap verseiből című új sorozat, amely havonta húsz percet kér a mai magyar költészetnek.

Szerencsés ötlet: Alföldy Jenő egy hónap magyar versterméséből válogat, s így hónapról hónapra keresztmetszetét adja a magyar lírának, egyben a nézők közreműködését is kérve, hogy írják meg, mi tetszett, mit éreznek magukhoz legközelebb. Ezzel Alföldy Jenő nemes vállalkozása elősegítheti azt is, hogy a líra ismét közügy legyen, egy vers megjelenése pedig esemény, amit az olvasók számon tartanak.

A februári válogatás bőséges volt, a húsz percben tíz költő fért el, köztük első helyen a nemrég elhunyt Weöres Sándor, őt követték a többiek: Széchy Margit, Veress Miklós, Szepesi Attila, Ágh István, Zalán Tibor, Rába György, Szabó Árpád, Deák László, Eörsi István. Nincsenek nemzedéki szempontok, ahogy más szempontok sincsenek, mert csak versek vannak, s jó lenne, ha a nézők is bekapcsolódnának ebbe az országos szellemi játékba, amelynek nagy a tétje, a magyar vers.

Cs. L.